

Asia: VN/16276/2024

Lausuntopyyntö; Hanke ampumaratojen toiminnan turvaamiseksi ja uusien ampumaratojen perustamisen edistämiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Sujuvoittaako ehdotus ampumaratoja koskevia ympäristölupaprosesseja sekä lainsäädäntöä riittävällä tavalla ottaen huomioon hallitusohjelman mukainen tavoite 1 000 ampumaradasta vuosikymmenen loppuun mennessä?

-

Onko ympäristönsuojelulakia tarpeen soveltaa ehdotuksen mukaisesti ampumaratalain soveltamisen ohella?

-

Onko tehtävien siirtämisen seurauksena tarpeen muuttaa valtioneuvoston ohjesääntöä ehdotuksessa kuvatulla tavalla?

-

Muut mahdolliset näkemykset ja huomiot esitysluonnoksesta?

Tuomioistuinvirasto antaa lausunnon tuomioistuinlaissa säädettyjen perustehtäviensä mukaisesti ehdotettujen muutosten mahdollisista vaikutuksista tuomioistuinlaitoksen resursseihin. Tuomioistuinvirasto pyytää ministeriötä kiinnittämään lainvalmistelussa huomiota siihen, että vaikutukset tuomioistuinten toimintaan tunnistetaan.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ampumaratalakia ja ympäristönsuojelulakia. Ehdotuksen yhtenä tavoitteena on sujuvoittaa ampumaratoja koskevia ympäristölupaprosesseja sekä lainsäädäntöä ja siten vaikuttaa hallitusohjelman tavoitteeseen lisätä ulkoampumaratojen määrää nykyisestä noin 700 kappaleesta noin 1 000 ampumarataan vuosikymmenen loppuun mennessä. Lisäksi luvanhakijoiden ja ilmoitusten tekijöiden hallinnollista taakkaa pyritään keventämään nostamalla ilmoituksenvaraisten ratojen laukaisumäärää 10 000 laukauksesta 100 000 laukaukseen ja keskittämällä lupa- ja ilmoituskäsittely yhdelle viranomaiselle.

Lupa- ja ilmoitusmenettelyssä asian käsittelevän viranomaisen tulee tehdä päätös, josta on muutoksenhakuoikeus ehdotetusti Vaasan hallinto-oikeuteen. Ampumaratojen lukumäärän kasvattaminen lisää viranomaispäätösten ja siten todennäköisesti myös valitusasioiden määrää. Oikeuskanslerin, eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen, ympäristöministeriön sekä Vaasan hallinto-oikeuden lausunnoissa on tuotu ehdotuksesta esiin muun muassa hallintoviranomaisen asiantuntemukseen, muutoksenhakuun, valitusoikeuteen, täytäntöönpanoon ja hallintotuomioistuinten kokoonpanoon liittyviä puutteita, joiden voidaan arvioida ehdotuksen toteutuessa lisäävän työmäärää muutoksenhakuvaiheessa.

Vaasan hallinto-oikeuteen saapuneiden asioiden määrä on ollut merkittävässä kasvussa (toteuma 2024: 1 765 asiaa, toteuma 2023: 1 474 asiaa) ja hallinto-oikeuden kaikkien asiaryhmien keskimääräinen käsittelyaika (10,5 kuukautta) on vuonna 2024 ylittänyt valtakunnallisen keskimääräisen käsittelyajan kahdella kuukaudella. Samanaikaisesti huomion arvoista on se, että nyt käsillä olevan asialuokan käsittelyaika on ollut vuonna 2024 yhteensä 19,1 kuukautta.

Ehdotuksen vaikutuksia ei ole arvioitu tuomioistuinlaitoksen näkökulmasta ja vaikutukset tulisi ottaa asiaa jatkovalmisteltaessa huomioon täysimääräisesti. Vaikutuksia arvioitaessa tulisi ottaa huomioon mahdollinen valitusasioiden määrän kasvu, kokoonpanosääntelyn vaikutukset sekä em. päätöksentekoon liittyvät laadulliset seikat. Tuomioistuinvirasto pitää tärkeänä, että ehdotuksen vaikutuksia hallintotuomioistuinten juttumäärän ja resurssitarpeen kehitykseen on seurattava ja tarvittaessa otettava huomioon hallintotuomioistuinten riittävä resursointi.

Kumpula Pasi
Tuomioistuinvirasto

Halimaa Elina
Tuomioistuinvirasto